

LIETUVA

LITHUANIAN DAILY

Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office at Chicago, Illinois. By order of the President A. S. Burleson, Postmaster General.

Copy 2c

Metai Sav. XXVI
Dien. II

CHICAGO, ILL., SEREDA, KOVO (MARCH) 19-tą, 1919 m.

No. 66

Ministerijos Krizis Lietuvoje.

Lietuviai sumušė bolševikus.

Bolševikai neužganėdinti vadais.

Streikierių riaušės Lawrence.

MINISTERIJOS KRIZIS LIETUVOJE.

Lausanne, Šveicarija, kovo 18. Čionykštis Lietuvos biuras praneša, kad Lietuvoje įvyko ministerijos krizis. Pakviesta M. Dovydaitytė sudaryti naują ministerių kabinetą.

Naujame kabinete krikščionys-demokratai bus didžiumoje. Progresystų partijos lyderis M. Noreika prizažėjęs savo paramą naujam kabinetui. Socialistai atsisakė dalyvauti kabinete.

LIETUVIAI SUMUŠĖ BOLŠEVIKUS.

Stockholmas, kovo 17-tą. Lietuvos kariūnėnės štabas oficialiai praneša iš Kauno, kad mušiai prieš bolševikus prasidėjo visu Lietuvos frontu. Lietuvos štabo pranešimas skamba:

„Subatoj buvo pradėta mušiai išilgai viso fronto. Bolševikai tapo smarkiai sumušti ties Soda (gal Seta). Ties Pagirais į šiaur-vakarų nuo Vilniaus, padaryta naktinė ataka ir bolševikai buvo priversti bėgti. Taipgi pasekmingai stumiamės pirmyn ir į piet-ryčius nuo Vilniaus, kuom priverčiame bolševikus trauktis išilgai visą frontą“.

BOLŠEVIKAI NEUŽGANĖDINTI VADAIS.

Stockholmas, kovo 18 d. Chicago Daily New specialis korespondentas Bassett Digby praneša, kad jis apaiškė žinių apie didelį bolševikų armijoje neužganėdinimą, ypač vakariniame fronte apilinkėje Vilniaus. Neužganėdinimas kyla dėl vis besitiesiančio užpuolinėjimo ant kitų.

Korespondentas praneša, kad išėinas Vilniuje bolševikų laikraštis „Naša Krasnoarmeiskaja Pravda“, 27 vasario redakcijniam straipsnyje po antgalviu: „Svetimaj Zemėj“, sako:

„Kodėl mes mušiamės čia, kuomet mūsų šeimos badauja namie? Mus pasiuntė čia kariauti prieš buržujus ir apginti proletariata, bet prieš mus stoji toki pat darbininkai ir valstiečiai, kurie nori pa-

tis rėdyti savo kraštą ir nenori pavesti savo krašto mūsų komisarams. Ar tai ne keista? Už ką mes turime but išnaikinti sveitimame krašte? Palikim Lietuvai nusispřesti savo likimą jai pačiai, o mes grįžkim namo prie savo plugų“.

NUSTOKIME ŽUDE, SAKO LAIKRAŠTIS.

Kitame straipsnyje tas pats bolševikų armijos laikraštis užreiskia, kad pakol bolševikai kariaus, patol nebus Rusijoje tvarkos ir neįvyks bolševizmo pergalė. „Nustokime žudynes karės fronte“, sako laikraštis, „nes mes persitikrinome, kad negalime laimėti skerdynėmis; mes greičiau galime laimėti ramiu budu. Taigi greičiau traukim atgal į savo namus.“

Toks užreiskimas raudonosios armijos laikraščio turi didelę svarbą. Nors Trockis galėjo ir sušaudyti už tai redakcijos štabą, bet tas aiškiai parodo silpnėjančią bolševikų galę, ko, puolus centralėms valstybės, nelaukta.

Ir ištikro bolševikų armija turi silpnėti, nes ji susideda iš suvargusių karėse vyrų.

FIAUŠĖS LAWRENCE, MASS.

Lawrence, Mass. kovo 18. Šiandien kuomet policija norėjo sustabdyti streikierių parodą, pasipylė šuviai iš apilinkės namų, bet niekas sužeistas nebuvo.

Iš paroduojančių buvo mėtomi į policistus akmenys bei bonkos; du policistai tapo užgauti. Policistai iš savo pusės pavartojo lazdas, pardušdami keletą ypatų. Tai didžiausias riaušės nuo pradžios šio audėjų streiko, t. y. bėgyje šešių savaitių.

Tapo suareštuoti visi gyventojai iš namų, iš kur buvo šaudoma. Taipgi suareštuota dar 22 ypatos, kaltinamos kėlime riaušių. Policijos viršininkas tvirtina, kad buvo nešama ir raudonos vėliavos, bet streikierių lyderiai užginčina tam. Girdi, revoliucijinių

Gera Gas padinė.

vėliavų nieks nenešė, bet policija, prie migloto oro, galėjo paskaityti Italijos vėliavas už revoliucijines.

ESTONAI PAĖMĖ PSKOVA.

Kopenhagenas, kovo 17. Estonijos generalis štabas praneša, kad estų spēkos vėl tapo viešpačiai Pskovo. Estonai su pagelba finų taip gi netolimai Pskovo užėmė keletą sodžių.

JUDĖJIMAI KOREJOJE.

Tokio, kovo 18. Pereitoj subatoj ir nedėlioj buvo didelis sujudimas Pingayang. Minia apie 10,000 su akmenais atakavo gelžkelio stotį. Demonstrantai plevėsavu Korejos tautinėmis vėliavomis. Korejos sostinėje Seule ir gi esą sujudimai, bet visur pasiseka palaikyti tvarką.

TUOJ STOKUOS 5,000,000 DARBININKŲ.

New York, kovo 18. Buvisis ambasadorius Turkijoje Abram I. Elkus, ir dabartinis pirmininkas valstijos atstatymo komisijoje, vename susirinkime užreiskė, kad trumpoje ateityje Suvienytose Valstijose bus didelis stoka darbininkų. Jis mano, kad stokuos net 5,000,000 darbininkų.

ITALIJA GAUS FIUME.

Paryžius, kovo 18. Italija pagrasino išstoti iš Taikos konferencijos jei neduos jai žymaus uosto Fiume. Manoma, kad Dalmacija bus priškirta prie Jugo-Slavijos, gi Fiume pus duota Italijai.

STREIKAS ANI TRUMPO GELŽKELIO.

Okmulge, Okla. kovo 18. Čia yra 25 mylių gelžkelis, kuris jungia Okmulgee ir Henryetta, ir viso turįs 12 darbininkų. Šiandien visi darbininkai sustreikavo reikalaudami lygios algos su darbinkais valdžios kontroliuojamų gelžkelių, t. y. pakelti jų algas apie 25 nuosimčiai.

TALKININKAI KONTROLIUOS REINO UPĖ.

Paryžius, kovo 18. Šiandien tapo nuspręsta, kad Reino upę kontroliuos talkininkų komisija. Pirm karės navigaciją Reino upėje kontroliavo vokiečių-hollandų jungtinė komisija.

NUGINKLUOS HOLGELANDO TVIRTOVĖ.

Paryžius, kovo 18. Aukščiausia talkininkų kariška taryba šiandien nusprendė, kad fortai Vokietijos jurių drutvietės, saloje Holgeland, turės but sunaikinti.

AUDROJE ŽUVO 35.

Memphis, Tenn. kovo 18. Apilinkėse šiaurinės ir vidurinės dalyse Mississippi upės, laike paskutinių audrų žuvo 35 žmonės; iš jų 7 baltieji, likusieji juodukai.

FRANCUZIJA NUSTOJO 41 GENEROLĄ.

Paryžius, kovo 17. Oficialiai pranešama, kad Francuzija laike visos karės nustojo 41 generolą. Penki buvo divizijų generolais, kiti gi brigadų generolais, bet ir paskutinieji didžiumoje komandavo divizijas.

PRASIKALTĖLIUS GABENA ORLAIVIUS.

Indianapolis, Ind. Čia atvyko orlaviu iš Dayton, O. policistas ir suareštavęs tu la prasikaltėlių mugabeno ji orlaviu į Daytoną. Tai, girdi geriausias užtikrinimas, kad prasikaltėlis kelionėje nepabėgs.

RASTA SENOS BOMBOS.

Buenos Aires, Brazilija, kovo 15. Griaunant namą rasta skardinė dėžė su keturiomis dinamito bombomis. Bombos, matyt, yra labai senos, nes suvyniotos į laikraštį New York Weekly Bulletin iš 1874 metų.

GARNIO DARBĖSTUMAS.

Cleveland, Ohio. Sveikatos komisijonierius praneša, kad 1918 m. Clevelando garniai daugiau darbavosi padidininui žmonijos negu pirmesniais metais. Pereitais metais gimė 21455 kūdikiai; jų skaičiuje buvo šešeri trynukai ir 376 dvybrukai.

DAUG SUŽEISTŲ IR UŽMUŠTŲ EGYPTE.

Londonas, kovo 18. Pranešama, kad dabartinėse riaušėse Egipte yra daug sužeistų ir užmuštų.

Mieste Kaire, kaip pranešama buvo žumušta 6 ir sužeista 31 ypata. Gi mieste Tanta, 75 mylios į pietus nuo Aleksandrijos tapo užmušta 11 ir sužesta 51.

Riaušės kilo dėl nacionalistų agitacijos, bet kariūmenė įvedė visur tvarką.

BAVARIJOS KONGRESAS STIPRIA SAUGOJAMAS.

Berlinas, kovo 18. Iš Munchio pranešama, kad Bavarijos kongresas pradėjo savo posėdžius su stipria militarine sargyba. Visi buvo apjieskomi, kad neturėtų ginklų; publika visai nebuvo leidžiama.

Namą apstatė kulkasvaidžiais. Koridoriuose ir rūmų kambariuose pastatyta sargyba.

UKRAJINIEČIAI UŽĖMĖ PRZEMYSL.

Londonas, kovo 17. Suilyg pranešimų iš Vokietijos ukrainiečiai užėmė miestą Przemysl, buvusią garsią Austrijos tvirtovę. Bet lenkai vis dar laikos šiaur-vakariniį miesto dalyj.

LATVIAI VIS ŽENGIA PIRMYN.

Kopenhagenas, kovo 17. Latvijos kariūnėnės štabas praneša, kad bolševikai traukiasi visame šiaurinės Kuršės fronte. Latvių kariūnėnė užėmė. Tukkum 60 mylių į pietus nuo Rygos ir jau pasiekė Blieden.

WILSONAS GRĮŽTA BALANDZIO MĖNESYJE.

Washington, D. C., kovo 18. Baltojo namo viršininkai užreiskė, kad jei pranešimai iš Taikos Konferencijos išsipildys, tai yra, jei taikos sutartis bus priimta kitą savaitę, tai prezidentas Wilsonas gali sugrįžti į Suvienytas Valstijas apie pusę balandžio mėnesio.

Taipgi yra kalbama, kad kongreso ekstra sesija bus sušaukta gal pradžioje gegužio mėnesio. Pirmą gi buvo manoma nešaukti kongreso sesijos pirm birželio mėnesio.

EXTRA!

WASHINGTON, D. C. — Anglijos kariūmenė išsėdo Liepojuje su tikslu eiti prieš bolševikus, kaip apie tai praneša Pildom. Lietuvių Komitetui kablegramas iš Paryžiaus.

VILLA PAĖMĖ NELAISVĖN AMERIKONĄ.

Washington, D. C., kovo 18. Amerikos ambasada Meksikoje pranešė Meksikos valdžiai, kad Villos banditai paėmė nelaisvėn amerikoną J. E. Wetten. Taipgi pareikalavo nuo Meksikos valdžios paliuosuoti Wnetten ir suteikti amerikonomams geresnę apsaugą.

N. J. VALSTIJA ATMETĖ BLAIVYBĖ.

Trenton, N. J. kovo 18. Atstovų Butas New Jersey valstijos perleido rezoliuciją, kurioje atmetama priimtas per Suvienytų Valstijų kongreso konstitucijinis priedėkas, įvedantis šalyje pilną blaivybę. Panašiai pasielgė ir minėtos valstijos senatas.

VYKINS UNIVERSALĮ PROLETARIZMĄ.

Felsingfors, kovo 16 (suvelinta). Ateina žinių, kad Maskvoje atsidarė komunistų kongresas. Dalyvauja atstovai iš Vokietijos, Francuzijos, Šveicarijos, Hollandijos, Švedijos ir Austrijos. „Revoliucijos Paryžiuje ir Londone nuvers pamatos Taikos Konferencijos“, užreiskė francuzas.

„Komunistai Amsterdamo ir Rotterdamo pasiriję kovon bile laiku“ pranešė hollandas.

Gi bolševikų ministeris Trockis užreiskė, kad bemieliaširdystė ir kraujas įvykins universalį proletarizmą pasaulyje.

PRIIMS DARBAN MOTERIS KONDUKTORES.

Washington, D. C., kovo 18. Kovo 1 dieną buvo paliuosuotas iš darbo moteris konduktorės, dirbusios ant Cleveland, Ohio karų. Bet karės darbo bordas nusprendė, kad jos turi but priimtos atgal prie senų jų darbų.

ORAS.

Chicagoje ir apilinkėje. Dalimi debesuota ir šilčiau. Saulėtekis, 5:56; saulėleidis, 6.01. Mėnulis užtekės 9:15 vakarė.

